

FRYMBURSKÉ OZVĚNY

10

VYDÁVÁ MNV V NOVÉM HRÁDKU

V nejbližších dnech budeme vzpomínat na dvě významná výročí, která spolu velmi úzce souvisí. Je to 28. říjen 1918 a 7. listopad 1917.

Ve svém článku se chci zabývat tím prvním památným dnem, který oslavujeme jako den vzniku samostatného Československého státu. V novější historii pak jako den znárodnění a den vyhlášení zákona o federativním uspořádání našeho státu a tím dovršení mnohaletého boje slovenského národa za uznání rovnoprávnosti v naší nové Československé socialistické republice.

O každé z těchto významných událostí by se toho dalo napsat hodně. Zabývat se tou první říjnovou událostí se chci proto, že letošní výročí je, jak se říká, kulaté. Je tomu 60 roků co vznikl samostatný Československý stát. Patřím mezi ty dříve narozené, jsem tedy tak trochu pamětníkem. Vzpomínám si tako na to jak v těch prvních létech naší samostatnosti se nosily takové malé kulaté odznaky s obrázky Masaryka a Wilsona, tehdy presidenta USA.

Později a to ne jenom osm roků ve škole, ale po celé období trvání naší první republiky byly celému národu předkládána verze o osvoboditelské činnosti Masaryka, Beneše, Štefanika a jiných politiků. Na Wilsona, který zatím z úřadu presidenta USA odešel se v tichosti zapomínalo. Tím více však byla národu předkládána teorie o zásluze Francie na našem osvobození. Nechci nikomu brát jeho podíl na osvobození naší vlasti a na vzniku prvního Československého státu.

V tomto článku musím poukázat na to, že dějiny národů netvoří jedinci, byť i nadaní a schopní, ale především lid, národy sami. Jedinci mohou být nápomocní a to buď v kladném nebo záporném vývoji. Nikdo nemůže přece popřít historický fakt, že na rozpadu Rakousko-Uherska a tím i na vytvoření samostatného Československého státu měly rozhodující podíl výsledky VŘSR v Rusku.

Vyhlášením práva sebeurčení, práva na samostatnou státní existenci každého národa byl vytvořen základní předpoklad pro vítězství národně osvobozenického boje malých a utlačovaných národů. Mezi nimi také národů Čechů a Slováků. Nikdo nemůže popřít fakt, že již 1. máj 1918 probíhal v celém Rakousko-Uhersku ve znamení hesel vítězné Velké říjnové socialistické revoluce.

Velké májové demonstrace se konaly v Ostravě, Plzni, Brně, Kladně a i jinde. V Praze se těchto demonstrací zúčastnilo na 100.000 pracujících. Zde bez účasti Masaryka, Beneše a Štefanika, kteří byli za Hranicemi, byla také prvně nesena standarta s nápisem "Socialistický národ". Také ostatní hesla jako "Půdu lidem - továrny dělníkům", "Všeobecné odzbrojení - trvalý mír", měla svůj původ v Novém Rusku. Na táborech lidu na Žofině a Střeleckém ostrově byla jednotně požadována Státní samostatnost s hospodářskými a sociálními požadavky. Ani na Slovensku nezůstal lid nečinný. Zásada o vytvoření samostatného státu pro slovenský a český národ byla přijata na oslavách 1. máje 1918 v Liptovském Sv.

Mikuláši za účasti Dr Vávro Šrokára. Je také známo, že 30. 10. 1919 se v Turčanském Sv. Martině sešli představitelé slovenského národa a zde byla přijata ona památná Svatomartinská deklarace. V této deklaraci byla vyhlášena zásada, že svobodný slovenský a český národ vytvoří na podkladě bratrských svazků Čechů a Slováků společný samostatný stát.

14. října 1918 byl všude ve znamení generální stávkou, které se zúčastnilo mnoho set tisíc pracujících. Již zde bylo jasné, že lid si nedá znovu navléknout okovy, které právě trhal.

23. říjen

28. říjen 1918 je potom ve znamení nástupu lidu do ulic. Jsou vyvěšovány bílo červené prapory, prapory v podobě třibarevné trikolory. Náš prapor v nynější podobě, s modrým klínem byl zaveden jako státní vlajka později. Začíná masové odstraňování všech dvouhlavých orlů a orlíčků. Ze lužebních čepic jsou sundávána tak zvaná poklička s písmeny FJ II a vše ostatní co dosud připomínalo Rakousko-Uherskou monarchii. Je tedy historickou skutečností, že k ukončení vlády Rakousko-Uherska nad zemí Českou a Slovenskou došlo v důsledku spontánního národního povstání českého a slovenského lidu. Tato skutečnost nemůže oslabit ani to, že hegemonii v národně osvobozené boji československého lidu měla 28. říjen 1918 buržoasie. Dělnická třída nebyla v této době ještě připravena ujmout se sama vedení tohoto hnutí.

Spontánnost povstání českého a slovenského lidu v říjnu 1918 lze přirovnat k jinému spontánnímu povstání českého lidu a to dne 5. května 1945.

Český Národní výbor ustavený v červenci 1918 vydal provolání ve kterém jako hlavní cíl bylo uskutečnění práva na sebeurčení českého národa v samostatném československém státě. Tomuto výboru byla předána moc po kapitulaci Rakousko-Uherska.

Český Národní výbor vydává zákon o zřízení samostatného státu československého a vydává manifest k národu. Od této doby se začínají vytvářet různé legendy o osvoboditelských úlohách Masaryka, Beneše a jiných politiků. Také se vytvářejí legendy o zásluhách západních kapitalistických států na osvobození našich národů a ustavení samostatného státu.

Musíme si uvědomit, že v roce 1918 západní mocnosti nechtěly rozbití Rakousko-Uherska a to se třídních zájmů světové buržoasie. Pokusy o záchranu Rakousko-Uherska jako silného monarchistického státu trvaly ještě se strany některých západních politiků i v roce 1919. Dokonce i v průběhu Versaillské konference. To byl právě francouzský ministr zahraničí Pichon, který připouštěl možnost jednání o záchranu Rakousko-Uherské monarchie. Je nutno si uvědomit, že vliv rakouské a maďarské aristokracie na francouzská hrabata a anglické lordy byl skutečně značný. Mimo to i strach z ideí, které se po vítězné VŘSR šířily světem, zejména mezi pracujícím lidem a pokrokovou inteligencí, byl větší než přátelství k porobeným národům. Jenže lid postavil politiky před skutečnost, která musela být vzata na vědomí. Kola dějin se pootočila a vrátit je zpět nebylo již v moci žádných politiků. A tak oslavujeme 28. říjen 1918 jako den vskutku památný, ale nikdy nezapomínejme, že bez vítězné VŘSR by nebylo ani naší národní samostatnosti.

L. Doležal.

MNV informuje

V í t e ž e :

- první podzimní směny NF zaměřené na plnění volebního programu NF se zúčastnilo 34 občanů a bylo odpracováno 302 brigádnických hodin. Do připraveného výkopu v Sokolské ulici a novém sídlišti bylo uloženo 225 bm betonových kanalizačních rour, provedeno napojení na stávající kanalizační sběrač. Jedna roura váží 7,5q. MNV děkuje všem, kteří se této směny zúčastnili. Všichni pracovali velmi obětavě a nevadilo jim ani bláto, ani to, že jsou z jiné části obce. Výkon všech byl velmi dobrý.
- v měsíci říjnu se uskuteční ještě 2 podzimní směny NF. Budou také tak úspěšné ?
- v nejbližší době bude NV rozesílat občanům majitelům domů, garáží a chat nová příznání k dani domovní. Ke každému příznání bude přiložen návod pro zpracování naplnění. Věříme, že příznání k dani domovní bude všemi řádně vyplněno a vráceno MNV v N. Hrádku nejpozději do konce listopadu 1978.
- na pokácení stromů /rozptýlené mimolesní zeleně/ je nutno vyžadovat na NV povolení k pokácení stromů.

Zjišťování sociální potřebnosti při provádění sociální péče.

Provádění hospodárné a účelné sociální péče o staré občany předchází řádně zpracovaná a v operativním stavu udržovaná evidence důchodců na všech MěstNV a MNV zvláště pak 65ti letých a starších.

Podle zákona č. 18/1963 Sb. o sociální péči o staré občany

Potřebným občanům poskytují orgány NV tyto sociální dávky.

MNV - KSZ - příspěvky jednorázové peněžité, věcné,
příspěvky na stravování;

ONV-OSVZ - všem potřebným důchodcům z ostatních obcí okresu:
opakované příspěvky peněžité důchodcům
s nízkými důchody, opakované příspěvky při
onemocnění aktivní TEC, úplavicí, cukrovkou
a některé účelové příspěvky. Účelové pří-
spěvky, t. j. na zakoupení vodícího psa, jeho
výcvik, na naslouchadla a další pomůcky umož-
ňující jim opatřovat si informace po případě
styku se svým okolím cestou hmotných nebo
sluchových vjemů; příspěvek na motorová
vozidla občanům s těžkými vadami nosného a
pohybového ústrojí.

Hranice sociální potřeby je od 1.1.1976 stanovena
u jednotlivce na 700,- Kčs a u manželské dvojice na 1300 Kčs
měsíčně. Tyto částky se zvyšují o 700 Kčs na každou osobu,
která je odkázána výživou na posuzovaného občana.

Důchodcům, jejichž důchod je nižší a nedosahuje uvedené
orientační hranice zabezpečení může být poskytnuta pomoc
z doplňkové péče formou jednorázového, opakovaného nebo
věcného příspěvku a příspěvku na stravování.

Sociálně potřebným občanům postiženým aktivní tuberkulózou
nebo úplavicí cukrovou poskytuje MěstNV nebo ONV opakující
se příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na stravování.

Příspěvek se poskytuje na žádost doloženou lékařskou zprávou,
popřípadě na návrh příslušného zdravotnického zařízení.

Za částku potřebnou na úhradu nákladů dietního stravování
se považuje :

a/ u občanů nemocných tuberkulózou Kčs 630,- měsíčně

b/ u občanů nemocných úplavicí cukrovou 650,- Kčs měsíčně.

Při posuzování sociální potřeby bere NV v úvahu především výši příjmu, věk, zdravotní stav, rodinné a majetkové poměry posuzovaného občana i jeho rodinných příslušníků, kteří jsou povinni mu přispívat na výživu. Přihlíží též k pracovním zásluhám a společenské angažovanosti posuzovaného občana a k tomu, zda jde o účastníka odboje.

Jednorázové příspěvky mohou být přiznány bez ohledu na výši příjmu osob alimentací povinných k posuzovanému občanu až do výše 500 Kčs ročně. U ostatních dávek se zkoumá výše příjmů alimentací povinných osob. Za alimentací povinného se považuje syn či dcera /nebo i rodiče/, převyšuje-li jeho čistý příjem 1700,- Kčs / u rodičů příjemce dávky 2400 Kčs /. Tato částka se zvyšuje o 700,- Kčs na každou osobu, která je odkázána výživou na alimentací povinného. Má-li taková osoba vlastní příjem nedosahující částky 700,- Kčs měsíčně, zvyšují se uvedené částky jen o rozdíl mezi částkou 700 Kčs a výší tohoto příjmu. Tyto částky slouží jen pro orientaci a mají napomáhat ke správnému posuzování sociální a ekonomické situace občana, jemuž má být poskytnuta dávka nebo služba sociální péče. Dávky doplňkové péče jsou dobrovolné a kdykoliv odvolatelné, to znamená, že na ně není právního nároku. Veškeré dávky doplňkové péče se projednávají u NV na základě sepsaného " Návrhu na dávku doplňkové péče", který s žádáním sepisuje MNV.

Nový zákon o lesním hospodářství

Dnem 1. ledna 1978 vstoupil v platnost nový zákon o lesním hospodářství. V současné době probíhá seznamovací kampaň o tomto zákonu, která je zaměřena na širokou veřejnost z hlediska ochrany a čistoty lesa.

Lesy jsou jedním z největších bohatství naší vlasti, jsou jednou ze základních složek životního prostředí a poskytují trvalý zdroj dřeva pro naše národní hospodářství. Lesy ovlivňují a zlepšují prostředí, podnebí, vodní a půdní poměry a jsou zdrojem zdraví a osvěžení obyvatelstva. Pro všechny tyto funkce je nezbytné chránit lesy a lesní dřeviny nacházející se na lesním půdním fondu, řádně v lese hospodařit podle zásad pokrokové biologie, techniky a socialistické ekonomiky. Obecně lze říci, že nová právní úprava promítá do života závěry XV. sjezdu KSČ, týkající se zásadních otázek využívání domácího přírodního bohatství.

V nové právní normě je zachována jedna z základních vy-možeností socialismu: Každý občan smí vstupovat na lesní pozemky a do lesních porostů, sbírat lesní plodiny, používat les k rekreaci, pokud nejde o takové činnosti, které by způsobily škody na lesních porostech, případně jinak chro-zily nebo znemožnily plnit lesům jejich funkci. Přitom je každý občan povinen les chránit a nerušit lesní prostředí. V zákoně je taxativně vyjmenováno, co je zakázáno v lese dělat. Zejména je v lese zakázáno rozdělávat ohně a tábo-řit mimo vyhrazená místa a v době zvýšeného vzniku požáru v lese kouřit, vjíždět do lesa a stát v lese s motorovými vozidly, pást dobytek a umožňovat výběh hospodářským zví-řatům do lesních porostů, zakládat skládky, nebo znečišto-vat les odpady a odpadky, stavět ploty a budovat chodníky, rušit klid a ticho, narušovat půdní klid, vstupovat do les-ních školek a oplocených míst, těžit stromy a keře, jakož i zelenou klest.

Lesy jsou naším téměř jediným obnovitelným zdrojem, který při správném hospodaření se nejen nevyčerpává, ale je možné jej dále soustavně zlepšovat, zvyšovat jeho produkční schop-nosti a zlepšovat jeho funkce, jako nenahraditelné složky životního prostředí. Nová právní úprava za pomoci všech občanů umožní dosáhnout tyto cíle.

Z dědovy kroniky

O velkém požáru v Novém Hrádku dne 3. června 1883.

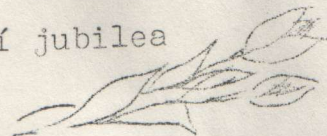
V měsíci květnu a na počátku června roku 1883 bylo sucho-
dlouho bez deště a tím nastala nouze o vodu v Novém
Hrádku a v okolí. V tehdejší době byl sice již vodovod
z "dražské ulice" do kašny v náměstí, která byla postavena
roku 1864 a slouží svému účelu dodnes. Bylo to opatření
pro případ ohně a podnět k seřízení tohoto vodovodu dal
veliký požár dne 9. března 1843. Jinak byl zdejší lid
odkázán jen na studně, které mělo mnoho chalupníků seří-
zených na svých pozemcích, které v mnoha případech sloužily
ostatním. Na náměstí byly dvě vodní nádrže, kam odtékala
přebytečná voda z kašny a kde byla v zásobě pro případ
ohně. Nádrž existuje dosud jedna u kašny a druhá proti
domku Sychrovských.

V tomto měsíci vyschly snad všechny prameny a o vodu nas-
tala opravdová nouze. Lidé pro ní jezdili do Olešenky
k Šmalcovně a do Rokole. Nejhorší bylo tenkrát pomyšlení
aby někde nevznikl oheň a proto bylo nabádáno k největší
opatrnosti a z kostela se pořádala zbožná procesí na odv-
rácení sucha a neúrody. Neštěstí však přišlo náhle a neče-
kaně. Bylo to 3. června - ten den přišel na sobotu-právě
po obědě a mládež sotva trochu pojedla vyběhla s chalup
a dala se do skotačení. Místo nevinné hry si udělali
ohníček za stavením - nyní u Hradeckých. Dříve zde bydlili
Šintákovi. Ti měli chlapce ten si sezval několik dětí
a společně si za chalupou udělali ohníček. Nikdo si tich
nevšímal, kluci okolo ohně skákali a nepozorovali, že z ohně
vylétují jiskry, které dopadají na vyprahlé doškové střechy.

Pokračování příště.

Společenská kronika

Občanům, kteří oslaví svá významná životní jubilea
blahopřejeme a přejeme hodně zdraví

Štěpánová Alžběta	4.10.1896.	Holá Anna	27.10.1902.
Hofman Antonín	10.10.1893.	Černá Anežka	5.11.1901.
Příbylová Marie	17.10.1900.	Hartmanová Emilie	6.11.1897.
Vondřejc Josef	18.10.1902.	Kopecká Anežka	8.11.1902.
Lichá Anna	19.10.1896.	Hartmanová Božena	18.11.1903.
Hartman František	19.10.1900.	Ľepš Karel	28.11.1900.

Zlatou svatbu oslavili manželé

Bedřiška a Antonín Hofmanovi
Božena a Antonín Burketovi

K tomuto významnému výročí gratulujeme

Vítáme nové občánky

Lenku Balcarovou Veroniku Lepšcovou
Janu Hánlovou Renatu Příbylovou
Evu Špreňarovou

Děvčatům přejeme hodně zdraví a rodičům mnoho trpělivosti.

Kultura u nás

V sobotu 4. listopadu v 19 hod. v místním kině bude oslava 61.výročí VŘSR při které bude promítán sovětský festivalový film V L Č Í S T O P O U.

Oslavy se zúčastní a s diváky pobesedují tvůrci a herci tohoto filmu. Nedejte si ujít tuto příležitost.

V sobotu 11.listopadu v 19 hod. vystoupí v našem kině přední jazz-rocková skupina M O D R Ý E F E K T.

Vstupenky po 25,-, 23,-, 21,- Kčs budou v předprodeji v papírnictví u pí. Tošovské.

Širokoúhlé kino pro Vás v listopadu připravuje :

1. Úděl - rumunský barevný film
3. Ztracená čest Kateřiny Blumové - film NSR
5. Biela stužka v tvojejch vlasoch - nový slovenský film
8. Proč nevěřit na zázraky - nový český film
10. Stíny horkého léta - nový český film
12. Zbojnická válka - španělsko-francouzský film
15. Hněv - nový český film
18. Lord z Bambecku - barevný film NSR
19. Otrokyně lásky - historický film mladé herečky
22. Nad ostrovy nevyjde slunce -japonský fantastický film
25. Sahara v plamenech - dobrodružný rumunský film
26. Oddechový čas - nový český film
29. Moji přátelé - italská barevná veselohra

F i l m y p r o d ě t i

3. Malý tygr - pásma pohádek
10. Syn pluku
18. Jack a fazolový stonek - kreslená pohádka
25. Chlapec a housle - o dětech, kterým hudba pomáhá žít.

Změna programu vyhrazena.